ULKOMINISTERIÖ
Kehityspoliittinen osasto
KEO-90 Saana Ahonen

PF1X9WMN-9

05.05.2021

Lausunto

Eduskunnan ympäristövaliokunnalle

Viite

Asia

Komission tiedonanto ilmastonmuutokseen sopeutumisstrategiasta

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt ulkoministeriön asiantuntijalausuntoa koskien E 47/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto ilmastonmuutokseen sopeutumisstrategiasta.

Ulkoministeriö on osallistunut MMM:n koordinoimana Suomen kantojen valmisteluun EU:n uudesta ilmastonmuutokseen sopeutumisstrategiasta. UM osallistui e-kirjeen valmisteluun, erityisesti Suomen kannanmuodostukseen strategian kansainvälisiä ilmastokestävyystoimia koskevasta osuudesta, joka on ensimmäistä kertaa mukana EU:n sopeutumisstrategiassa.

EU:n ilmastonmuutokseen sopeutumisstrategia nostaa esiin sopeutumisen merkityksen poikkileikkaavana osana EU:n ja jäsenmaiden ulkoisia suhteita ja kansainvälisiä toimia kytkeytyen kehityspolitiikkaan, siirtolaisuuskysymyksiin, kauppaan, maatalouteen ja turvallisuuteen. Strategian sisältämät toimet keskittyvät 1) tuen lisäämiseen kansainväliselle ilmastokestävyydelle ja valmiuksien kehittämiselle, 2) kansainvälisen ilmastorahoituksen lisäämiseen ilmastokestävyyden vahvistamiseksi ja sen yhä vahvempaan kohdentamiseen sopeutumistyöhön sekä 3) maailmanlaajuisen ilmastotyön sitoumusten toimeenpanon ja tiedonvaihdon lujittamiseen.

Ulkoministeriö pitää tärkeänä tarkastella ilmastonmuutokseen sopeutumista globaalista näkökulmasta, ja kansainvälisten ilmastokestävyysnäkökohtien ja -toimien sisällyttäminen EU:n strategiaan on hyvä kehityssuunta. Ilmastonmuutoksen vaikutukset eivät tunne valtioiden tai alueiden rajoja ja sen kerrannais- ja heijastevaikutukset voivat ulottua kaikkialle maailmaan (esim. muuttoliikkeet). Ilmastonmuutokseen sopeutuminen on myös entistä suurempi keskustelu kansainvälisessä ilmastopolitiikassa. Pariisin ilmastosopimuksen asettama kansainvälinen tavoite ilmastonmuutokseen sopeutumiselle on parantaa sopeutumis- ja sietokykyä ja vähentää haavoittuvuutta ilmastonmuutoksen vaikutuksille kestävän kehityksen edistämiseksi.

Kehitysmaat ovat vastuussa murto-osasta historiallisista kasvihuonekaasupäästöistä, mutta ovat usein haavoittuvimmassa asemassa ilmastonmuutoksen vaikutuksille. Ulkoministeriö pitää tärkeänä, että EU edistää ilmastokestävyyttä myös globaalilla tasolla ja kohdistaa suurimman osan kansainvälisistä ilmastokestävyystoimistaan ilmastonmuutoksen vaikutuksille kaikkein haavoittuvimmille alueille, kuten vähiten kehittyneihin maihin, pieniin kehittyviin saarivaltioihin ja Afrikkaan. Kuten strategiassa todetaan, sopeutumistoi-

mien tulee vastata tarpeisiin, jotka on ilmoitettu kansallisissa strategioissa ja suunnitelmissa, esimerkiksi Pariisin ilmastosopimukselle annetuissa kansallisesti määritellyissä ilmastolupauksissa (Nationally Determined Contributions, NDCs) tai kansallisissa sopeutumissuunnitelmissa.

Strategia tunnistaa maailmanlaajuisesti vallitsevan merkittävän rahoitusvajeen sopeutumisen alalla. Strategian mukaisesti komissio pyrkii lisäämään resursseja ja mobilisoimaan laajempaa rahoitusta sopeutumiseen. Ulkoministeriö pitää tärkeänä, että EU säilyttää asemansa maailman suurimpana ilmastorahoittajana ja tavoittelee tasapainoista suhdetta hillintä- ja sopeutumisrahoituksen välillä. Sopeutuminen on kustannustehokasta. Kansainvälisesti on arvioitu, että sopeutumisinvestoinnit voivat tuottaa yli kolme kertaa enemmän nettohyötyjä.

Strategia tunnistaa, että sopeutumisen painoarvoa kansainvälisellä tasolla on tarve lujittaa entisestään. Ulkoministeriö pitää hyvänä, että EU aikoo syventää poliittista sitoutumista ilmastonmuutokseen sopeutumiseen kansainvälisten ja alueellisten kumppanien ja kumppanimaiden kanssa. Ulkoministeriö katsoo, että EU:n tulee vauhdittaa ilmastonmuutoksen vaikutuksia, ilmastoriskejä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevan tiedon kehittymistä ja tiedonvaihtoa kansainvälisesti. Kokemusta ja oppeja yksityissektorin osallistumisesta sopeutumistoimiin tulisi myös kerätä ja tuoda esiin kansainvälisesti, jotta hyviä käytäntöjä voidaan toistaa ja skaalata.

Liitteet -

Erillinen sivu elektronisen version käsittelyyn:

Kehityspoliittinen osasto
KEO-90 Saana Ahonen

Asiasanat

Hoitaa

Hoitaa UE
Koordinoi
Tiedoksi

Laatija jakanut

Lomakepohja: Kirje